

[Indenrigsministeren.]

den Dag, da det bestemmes, at den normale Regel atter skal træde i Kraft. Naar denne Regel om 1 Aar er sat ind, skyldes det selvfølgelig Ønsket om at give de paa-gældende en rimelig Frist til sin Tid at sætte sig i Forbindelse med Myndighederne her i Landet for at faa udvirket kgl. Resolution eller rimelig Tid til at tage Bopæl her i Landet, saa at man derigennem bevarer Indfødsretten.

Ærede Medlemmer vil maaske ved første Øjekast, naar de læser Lovforslaget igennem, finde, at en saadan Suspension ikke krævede saa komplicerede Bestemmelser, som dette lille Lovforslag indeholder. Men jeg beder om, at man giver sig Tid til nøje at gennemtænke de herhenhørende Problemer, forinden man dømmer om de Udtryk, der er anvendt i Lovforslaget. Naar det er nødvendigt at give saa indviklet en Regel, som den foreslaaede tilsyneladende er, skyldes det, at de ret urimelige Virkninger, der allerede kan opstaa i enkelte Tilfælde efter den gældende Regel, navnlig med Hensyn til Hustruers statsretlige Forhold, ellers vilde tiltage stærkt, naar Indfødsrettens Fortabelse udsætttes ud over det 22de Aar, altsaa ind i Aldersklasser, hvor Ægteskabsindgaaelse er hyppigere. Lovforslagets §§ 3 og 4 tilsigter at hindre, at saadanne urimelige Virkninger faar videre Omfang som Følge af den i Lovforslaget foreslaaede Suspension.

Jeg skal hermed anbefale Lovforslaget til Landstingets velvillige og — jeg haaber — hurtige Behandling.

Formanden: Eksemplarer af Lovforslaget vil blive omdelt.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Loven om Statsbanernes Takster m. m.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1249).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Ministeren for offentlige Arbejder (Axel Sørensen): Baggrunden for det Lovforslag, der her foreligger til første Behandling, er den stærke Stigning, der gennem Aarene har været i Statsbanernes Driftsudgifter, og som ikke i en lang Aarrække er blevet modsvaret af Takstforhøjelser. Jeg skal i

denne Sammenhæng oplyse, at i de sidste 9 Aar før Krigsudbrudet i September 1939 paaløb der øgede Udgifter, som er opgjort til at andrage 14—15 Mill. Kr. aarligt. Efter Krigsudbrudet i September har de konstaterede Merudgifter andraget et Beløb, der er opgjort til ca. 35 Mill. Kr. aarligt, og det er navnlig de stærkt stigende Priser paa Brændsel, der kommer i Betragtning. Jeg bør her indskyde den Bemærkning, at ved denne Beregning angaaende Merudgifterne til Brændsel er lagt til Grund en Brændselspris, der vel andrager omkring Halvdelen af, hvad Brændselsprisen var, da den naaede sit højeste Punkt i Vintermaanederne. Men der er altsaa paa nærværende Tidspunkt paa de Omraader, jeg her har nævnt, konstateret en Udgiftsforøgelse paa Statsbanernes Driftsbudget paa op mod 40 Mill. Kr.

Hertil maa endda lægges, at der ogsaa for en Række andre Varer, som skal anskaffes, for at Driften kan opretholdes, har fundet Prisstigninger Sted. De er ikke opgjort, men jeg foretager næppe nogen forkert Beregning, naar jeg anslaaer dem til at andrage i hvert Fald mellem 4 og 5 Mill. Kr. om Aaret.

Statsbanernes Styrelse har heroverfor sat ind med alle de Besparelser, der har været Mulighed for at gennemføre, og jeg skal i den Henseende navnlig pege paa, at man har lagt Vægt paa og haft Held til at gennemføre saadanne Ændringer, at der ikke kan siges at være overflødigt Mandskab beskæftiget ved Statsbanerne. Dette betyder dog ikke, at der er foretaget Afskedigelser i større Omfang, heller ikke af løst Mandskab. Dels har den stærkt forøgede Godstrafik gjort Anvendelsen af en Del af det løse Mandskab nødvendig, dels har Statsbanerne optaget en betydelig Virksomhed med Ombygning af gamle Personvogne til Godsvogne og med Reparation af gamle Godsvogne og Lokomotiver, alt sammen bidragende til en haardt tiltrængt Forøgelse af Vognparken, hvorved Statsbanerne i endnu højere Grad end hidtil skulde blive i Stand til at røgte deres Opgave. Desuden har det igennem Aarene været en fast Sædvane i Statsbanestyrelsen, at de ekstraordinære større Arbejder, hvortil der gives særlig Bevilling, iværksættes — for saa vidt øjeblikkelig Gennemførelse ikke er paakrævet — paa saadanne Tidspunkter, at man derigennem kan modvirke Arbejdsløsheden og bidrage til Beskæftigelse af Folk, der ellers vilde være arbejdsløse.

Alle de Besparelser, der herved er indvundet, har imidlertid ikke kunnet klare